Rozkvetlá louka

„Děkuji vám za doprovod," zašeptal, když se dveře otevřely. V tom okamžiku stisknutí ruky povolilo a jemu nezbývalo než vystoupit. Byl až palčivě nervózní. Připadalo mu to stejné, jako kdyby skočil z výletní lodi do temného a chladného oceánu. „Nemáš zač kamaráde," ještě zaslechl, než dopadl na hladinu. Už se nemohl vrátit a zůstal úplně sám, nezbývalo než nepropustnou mlhou začít plavat a pokusit se najít pevný bod.

Dveře autobusu se zavřely. Chlácholivý zvuk motoru se pomalu vzdaloval a slábnul. Stál na chodníku a naslouchal vynořující se samotě. Netrvalo dlouho a všude kolem se rozhostilo skličující ticho, které pouze narušoval ranní chór špačků slavících nový den. Skřípavý zpěv ho trochu konejšil, avšak nedokázal ho zbavit strachu, neboť z dříve tak důvěrně známého prostředí viděl jen obrysy.

Krok za krokem, nejistě, vydal se domů. Cestou se snažil soustředit a nalézt zaprášené vzpomínky z doby, kdy zde prožíval nejkrásnější okamžiky svého života. Políčko za políčkem si jako diapozitivy promítal na plátno své mysli jednotlivé obrazy minulosti:

Vzpomněl si na zahradnictví s řadou obrovských skleníků, kam chodil pokaždé, když měla maminka svátek. Za starým ošuntělým pultem stála paní Valentová, zrovna vázala mašličku na žlutý karafiát, a přitom se spokojeně usmívala.

Daleko od paní Valentové, na druhé straně vesnice, stál kostel s mohutnými dřevěnými vraty, které hlídal velký kamenný kříž. Střecha kostela byla krvavě rudá a tyčila se k nebi jako vražedné kopí. Byl to tajemný a trochu děsivý chrám, kam se jako malý kluk neodvažoval vstoupit.

Od kostela vedla úzká kamenitá cesta do údolíčka, jehož útrobami proudila divoká řeka. Na jednom nenápadném místě ležel široký splav, pod který se v létě chodil koupat. S kamarády se potápěl v hlubokém korytu a pozoroval hejna hbitých pstruhů.

O kousek výš nad splavem se táhl podél břehu pruh řídkého lesa, jemuž se odjakživa říkalo „Zlatník". Právě tam se scházel se svojí první láskou. Terezka byla veselá, romantická a krásná a voněla jako rozkvetlá louka. Měla černé vlasy střižené nakrátko, čokoládové oči a roztomilý nosík pokrytý pihami. Často se drželi za ruce, procházeli mezi stromy a dlouze si povídali. Nikdy se nedozvěděl, jestli ho také měla opravdu ráda, anebo to pro ni byla jen obyčejná dětská hra. Nezeptal se, protože se bál zklamání a stejně tak, nikdy nenašel odvahu ji políbit.

A pak tu byl malý dům. Otec skloněný u trouby, zrovna kladl kousky másla na vinnou klobásu, zatímco na slavnostně prostřený stůl maminka pokládala kompotové misky plné

vzácných, sytě oranžových mandarinek. Po společné večeři všichni netrpělivě čekali, až se v temném obývacím pokoji rozzáří vánoční stromeček.

Rodiče, první láska, kamenný most, pstruzi, tajemný kostel, paní Valentová, Vánoce, misky plné mandarinek, dřevěná lávka, Zlatník, laťkový plot, vůně jasmínu, slzy a další drobné střípky vzpomínek způsobily, že u zahradnictví neodbočil doprava, směrem k rodnému domu, ale pokračoval dál až ke kamennému mostu. Tak hluboko se ponořil do minulosti, až přestal vnímat okolí. Jeho vědomí se zmocnila neznámá síla, jakýsi primitivní instinkt, jenž mu diktoval směr, takže ani nemohl postřehnout, že se najednou ocitl na pěšině, jež klesala podél mostu až k řece. Prudký svah mu dělal problémy, ale nakonec se přece jenom dostal na spodní cestu, která kopírovala koryto řeky až ke vzdálenému splavu. Automaticky vykročil podél břehu, aniž by vůbec tušil, kam a proč směřují jeho kroky.

Došel až k okraji řídkého lesa, kde se na chvíli zastavil. Potom sešel z cesty k řece, přešel přes dřevěnou lávku na druhý břeh a odbočil k šedivému domu s velkou zahradou. Před laťkovým plotem se zarazil. Ve vzduchu se vznášela vůně jasmínu, pronikala do jeho nitra a pomalu mu vracela vědomí. A pak jako by se probudil v neznámém městě, zmateně se začal rozhlížet po okolí. Než si vůbec uvědomil, kde se nachází, ozval se za jeho zády povědomý hlas. Nebyl si jistý, jestli se mu nezdá, ale nato ho neznámý oslovil znovu.

Otočil se. Stála přímo před ním.

„Jsi to ty, Terezo?“ zeptal se, aby měl jistotu.

„To jsem tak zestárla, že mě nepoznáváš?“ odpověděla trochu dotčeně.

„Tak jsem to nemyslel, víš Terezo, hodně se toho změnilo…“

„Teď radši moc nemluv nebo to ještě zkazíš,“ skočila mu do řeči, přistoupila těsně k němu a políbila ho na tvář. „Ahoj,“ zašeptala.

„Ahoj,“ odvětil a obejmul ji.

„Pořád stejně voníš.“

„Myslíš jako jasmín, co máme na zahradě?“

„Ne, vždycky jsi voněla jako rozkvetlá louka, jenom jsem nenašel odvahu ti to říct.“

„Až teď,“ dodala.

„Až teď,“ přitakal. Neviděl ji do tváře, ale přesto věděl, že se usmívá. Byl si docela jistý, že pochopila, co tím chtěl říct.

Náhle se odtáhla. Otočila se na dům s velkou zahradou, a jako by kontrolovala, jestli je někdo nesleduje, přejela ho celý pohledem. Potom s neskrývaným uspokojením zaprosila:

„Mohli bychom se sejít ve Zlatníku? Za pár minut, jenom bych si něco vyřídila. Počkáš tam na mě?“

„To nejde," vzdychl.

„Proč? Nemáš čas?"

„Mám spoustu času, ale obávám se, že tam nedokážu najít cestu," odpověděl.

„Co tím myslíš?" překvapeně na něho pohlédla.

„Byl jsem nemocný a moc jsem si s léčbou nelámal hlavu, takže teď, v lepším případě, vidím jen obrysy. Jsem de facto slepý Terezo."

Jako když ostrý břit žiletky projde měkkou tkání, ucítila krátkou pronikavou bolest, byl to prchavý okamžik, vzápětí se z rány vyvalil proud lítosti. Nevěděla, co odpovědět, stála vedle něho a bránila se slzám. „Promiň, to je mi líto," hlesla.

„Neomlouvej se, ty za to přece nemůžeš," našel prsty její tvář a s úsměvem se jí dotkl. „Není to tak hrozné," pokračoval, „dá se s tím docela dobře žít. Ostatně, člověk si zvykne na všechno."

Mlčela. Snažila se vzchopit, ale v mysli stále zápasila s tím, co právě řekl. Kladla si otázky, na něž neuměla odpovědět a dívala se do očí, které mlčely.

„Ale, jak jsi se dostal až sem?" vzpamatovala se nakonec.

„Nevím," zamyslel se, „poslední co si pamatuji, je, jak mně jeden ochotný pán pomohl vystoupit z autobusu. Venku zpívali špačci, kráčel jsem po chodníku… a pak jsem se najednou probral až tady. Všude jsem cítil jasmín."

Zprvu si ho nedůvěřivě prohlížela, ale pak si uvědomila, že když ho poprvé zahlédla, šel po dřevěné lávce docela sám. Slepec veden láskou, láskou ke mně, kmitlo ji hlavou. Vzápětí se té myšlence chtěla vysmát, ale nešlo to, neboť se přistihla, že jí to lichotí. Byla překvapená vlastní romantickou naivitou, tak směšnou v jejím věku a krátce se zastyděla.

„Pojď," zavěsila se do něj, „chci, abys mě doprovodil do našeho lesa."

„Říkala jsi, že něco musíš zařídit," namítl.

„To počká, vlastně popravdě, teď už na tom nezáleží."

Procházeli se mezi stromy a drželi se za ruce, stejně jako kdysi, když zde jako chlapec hořel láskou. Byl to nádherný pocit, opět slyšet její hlas a vzájemně se dotýkat, ale přesto si to nedokázal plně vychutnat. Usilovně přemýšlel a silně vnímal, že cosi nevyřčeného visí ve vzduchu.

„Proč jsi přijel?" zeptala se.

„Chtěl jsem prodat pozůstalost," odpověděl.

„A teď už nechceš?"

„Ještě dnes, když jsem vystupoval z autobusu, trpěl jsem šílenou úzkostí ze zdejších lidí a vůbec jsem nepochyboval, že ten dům musím prodat. Nedovedl jsem si představit, že bych se vrátil zpátky, protože mě tady lidé znají."

„Tomu moc nerozumím," odvětila.

„Protože mě znají jinak, zdravého, a ne jako mrzáka," vysvětloval, „stydím se zato, že jsem mrzák, ale jen před lidmi, co mě znají, chápeš?"

„Asi ano. Město je anonymní, tam tě nikdo nezná a to, jak žiješ, nikoho moc nezajímá," odpověděla.

„Přesně tak, tam jsem měl pocit, že jsem slepý odjakživa."

„Tak proto jsi se tak dlouho neukázal," vydechla. „Tolik roků jenom kvůli tomuhle? Kdybys věděl, jak se mi stýskalo. Kdybych tušila…" Zarazila se.

„Teď už si tím prodejem nejsem tak jistý," dodal jako by nevnímal její poslední slova.

„Proč? Co se změnilo?" zeptala se s nadějí v hlase.

„Možná," přemýšlel nahlas, „je všechno trochu naruby. Možná, že anonymita města mě nechránila před lidmi, ale před životem. Bránila mě před minulostí a já tím ztratil vlastní podstatu."

„Co tím myslíš?"

„Strach."

„Strach?"

„To minulost umožnila, že jsem tě dokázal najít. Zahradnictví, kamenný most, lávka, jasmín to všechno jsou moje vzpomínky, které jsem ztratil jenom proto, že jsem se bál posměchu a pohrdání. Ten úplně nejprimitivnější strach mě vyrval z vlastních kořenů a tím mně ukradl to nejcennější – domov, ztratil jsem vlastní podstatu, podstatu bytí. Ztratil jsem lásku Terezko. Vždyť vše, co miluji, vše, co mě formovalo je tady, tady jsou mé kořeny, tady je země nasáklá potem rodičů, tady jsi TY, přátelé, stromy, co nás pamatují a jen strach, ubohý ostych mé slabé povahy, mně toto všechno vzal. Víc něž před kýmkoli jiným, měl bych se stydět sám před sebou!"

„Ne, takhle nemluv!" vyjekla.

„Já nejsem mrzák Terezko. Já nejsem mrzák, protože jsem slepý, já jsem mrzák, protože žiju bez lásky!"

Z němých očí vyběhly slzy. Podíval se na Terezu a v nejasném obrysu, který se pomalu blížil, se snažil najít pochopení.

Na tváři ucítil teplou dlaň.

„Milovala jsi mě?" zeptal se.

„Asi ano, ale už tě nemohu milovat jako dřív," odpověděla a dlaní mu setřela slzy.

„Ale láska má mnoho podob," zašeptal.

Obejmula ho kolem krku a políbila na rty. V tom okamžiku mu žilami jako droga prolétla úleva a současně pocit, že někam patří.

„A každá vychází ze srdce," dodala tiše.